

Besluit van de directeur-generaal van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst van 17 november 2022, kenmerk 94b1cd73-or1-1.0, houdende verlening van ondermandaat aan een unithoofd van de dienst ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning als bedoeld in artikel 95, tweede en derde lid, van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (Besluit verlening ondermandaat ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning 2022)

De directeur-generaal van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst,

Gelet op artikel 4.7, eerste lid, van het Mandaatbesluit BZK 2022 en artikel 2, tweede lid, van het Mandaatbesluit AIVD ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning 2021;

Besluit:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *AIVD*: Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst;
- b. *hoofd van de dienst*: de directeur-generaal van de AIVD;
- c. *unithoofd*: een leidinggevende bij de AIVD ressorterend onder een directeur met uitzondering van het Nationaal Bureau Verbindingsbeveiliging, de Centrale Staf en de Chief Information Officer;
- d. *wet*: Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017.

Artikel 2

Aan een unithoofd wordt ondermandaat verleend om namens het hoofd van de dienst een verzoek te richten aan de Minister van Justitie en Veiligheid dan wel de Minister van Defensie tot het verlenen van technische en andere vormen van ondersteuning bij de uitvoering door de AIVD van diens taak door een of meer landelijke eenheden van de politie onderscheidenlijk de Koninklijke Marechaussee, voor zover het verzoek betrekking heeft op de uitoefening van de bevoegdheid op grond van de artikelen 40, 42, 44, 45 en 47 van de wet. Van het ondermandaat is uitgezonderd de bevoegdheid als bedoeld in artikel 42 van de wet voor zover het de uitoefening van de bevoegdheid in woningen betreft. Het hoofd van de dienst wordt omtrent verzoeken als bedoeld in dit artikel zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in de Staatscourant.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit verlening ondermandaat ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning 2022.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Namens deze,
De directeur-generaal van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst,
E.S.M. Akerboom*

TOELICHTING

Artikel 95 van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (de wet) bevat een regeling voor het verlenen van technische en andere vormen van ondersteuning door een of meer landelijke eenheden van de politie (tweede lid) alsmede door de Koninklijke Marechaussee (derde lid) aan de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD). Het gaat hierbij om een verzoek bij de uitvoering van een (bijzondere) bevoegdheid waarvoor de AIVD toestemming heeft verkregen. Een dergelijk verzoek om ondersteuning wordt in beginsel gedaan door de voor de dienst verantwoordelijke minister. Het vierde lid van artikel 95 biedt de mogelijkheid om een verzoek in door de voor de dienst verantwoordelijke minister bepaalde gevallen en onder bepaalde voorwaarden namens de minister door of namens het hoofd van de desbetreffende dienst te doen. Het mandaatbesluit AIVD ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning 2021 voorziet hierin waar het gaat om de AIVD. In artikel 2, tweede lid, van laatstgenoemd mandaatbesluit is uitdrukkelijk bepaald dat het hoofd van de dienst de bevoegdheid tot het verlenen van ondermandaat toekomt. Met onderhavig besluit wordt invulling gegeven aan deze bevoegdheid.

Dit besluit tot het verlenen van ondermandaat heeft alleen betrekking op verzoeken om ondersteuning in het kader van de uitoefening van de bijzondere bevoegdheden op grond van de artikelen 40, 42, 44, 45 en 47 van de wet. Het gaat daarbij om de bevoegdheid tot observatie, het doorzoeken van besloten plaatsen en gesloten voorwerpen, het openen van brieven en andere geadresseerde verzendingen, het verkennen/binnendringen in een geautomatiseerd werk en het gericht aftappen met een technisch hulpmiddel. Voor zover het gaat om een verzoek tot ondersteuning bij de uitoefening van bijzondere bevoegdheden in woningen kan het verzoek daartoe niet in ondermandaat door het unithoofd worden gedaan (artikel 2). In dat geval rust de bevoegdheid bij het hoofd van de dienst, aangezien het hoofd van de dienst ingevolge artikel 58, derde lid, van de wet namens de minister bevoegd is tot het geven van een machtiging als bedoeld in artikel 2 van de Algemene wet op het binnentreden. Uiteraard blijft de minister zowel waar het gaat om het doen van een verzoek of het verlenen van een machtiging als hier bedoeld ook zelf bevoegd.

Het verzoek wordt schriftelijk gedaan en omvat een nauwkeurige beschrijving van de verlangde werkzaamheden. In spoedeisende gevallen kan het verzoek mondeling geschieden en wordt deze zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd. Het hoofd van de dienst wordt omtrent verzoeken als bedoeld in dit artikel zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Ook de minister wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd (artikel 95 vierde lid van de wet).

Wanneer de ondersteuning wordt verleend, ligt de verantwoordelijkheid voor de feitelijke uitvoering bij de minister die om de ondersteuning heeft verzocht (artikel 95, eerste lid van de wet). Dit uitgangspunt geldt ook indien sprake is van ondermandaat.¹

Uit het mandaatbesluit AIVD ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning 2021 volgt dat de uitoefening van het (onder)mandaat achterwege blijft, indien de aard en de omstandigheden waaronder de uitoefening van de desbetreffende bevoegdheid met ondersteuning door een of meer landelijke eenheden van de politie dan wel Koninklijke Marechaussee dient plaats te vinden, gelet op de daaraan verbonden risico's besluitvorming door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vereist. Een voorbeeld hiervan is de situatie waarin sprake is van een parallel-onderzoek. In dat geval ligt het minder voor de hand de politie te verzoeken om ondersteuning, aangezien het risico bestaat op vermenging van het inlichtingenonderzoek en het opsporingsonderzoek. Indien ondersteuning door de politie in die situatie toch noodzakelijk wordt geacht, zal een verzoek via de minister in veel gevallen aangewezen zijn.

*Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Namens deze,
De directeur-generaal van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst,
E.S.M. Akerboom*

¹ Zie de toelichting bij Mandaatbesluit AIVD ten aanzien van verzoeken om technische en andere vormen van ondersteuning 2021 en *Kamerstukken II* 2016–2017, 34 588, nr. 3, p. 169–170.